

2 1. Effektive tiltak mot plastforurensing

3 Landsmøtet til Naturvernforbundet ber klima- og miljøministeren om å innføre effektive tiltak mot
4 plastforurensing. Plastforbruket i verden øker kraftig og i takt med forbruksveksten. Tilgangen på billig
5 olje og gass har ført til et stort volum av plastproduksjon, som har utkonkurrert mange andre
6 materialer. Plast brukes i veldig mange produkter, f.eks. utgjør syntetiske fibre mer enn 60 prosent av
7 den globale tekstilproduksjonen, og den øker. Alle sektorer må ta sin del av ansvaret.

8
9 Dagens plast krever store mengder petroleumsressurser til produksjon. Forbrenning av plast er et
10 betydelig klimaproblem. Av klimahensyn er det viktig å erstatte fossile råvarer i plastproduksjon med
11 fornybare alternativer. **Dagens tekstilproduksjon baserer seg i dag i stor grad på råvarer som er**
12 **syntetiske, og dermed basert på fossile råvarer. Her må tekstilbransjen gå i tet for å heller bruke**
13 **resirkulerte naturlige materialer, slik at vi også unngår spredningen av mikroplastfiber når tekstilene**
14 **vaskes.** [Avsnittet har blitt flytta opp frå kulepunktlista. Red. anm.]

15
16 Plastforsøpling er en av de store globale miljøutfordringene. En rapport for World Economic Forum har
17 anslått at omkring en tredel av all plasten som brukes i verden, «lekker» ut av materialkretsløpet og
18 aldri når avfallsplasser eller gjenvinning. Det ender i naturen, der det har lang oppholdstid, hoper seg
19 opp, fragmenteres i små- biter (mikroplast) og sprer seg i næringskjeder og økosystem. Mye av dette
20 ender i havet. Plastbitene tiltrekker seg andre miljøgifter, som igjen skader næringskjedene. Får
21 trenden fortsette, kan det snart bli mer plast enn fisk i havet og det vil kunne medføre et
22 folkehelseproblem.

23
24 Vi må både rydde opp forsøplingen som allerede er i naturen, samt stenge kranene for ytterligere
25 forsøpling. Dersom all plast samles inn og resirkuleres, kan det fortsatt være et materiale som dekker
26 viktige funksjoner i samfunnet.

27
28 Naturvernforbundet mener det er behov for tydelige politiske virkemidler som gjør at plastforbruket
29 reduseres kraftig, og at forsøplingen av plast i naturen fjernes. Vi forventer at regjeringen følger opp
30 FNs vedtak om nullvisjon mot plastforurensning med nasjonale tiltak. **Norge må derfor bidra til å få på**
31 **plass systemer for innsamling og gjenvinning av avfall i flere land, særlig i raskt voksende økonomier,**
32 **og etablere en bransjeavtale på nordisk nivå.** [Forslag til ny setning. Red.anm.]

33 EU-kommisjonen har lagt fram sitt forslag til en ambisiøs plaststrategi, der all plastemballasje i 2030
34 må kunne ombrukes eller resirkuleres opptil flere ganger. Kommisjonen har også mål om å stoppe
35 forsøpling til havet og redusere den totale plastavfallsmengden. Stortinget har gitt regjeringen
36 marsjordre om å rydde opp i egen bakgård.

37
38 **Naturvernforbundets 10 strakstiltak for å stanse plastforsøplingen:** [Gul markering er forslag til
39 omformulering. Opphavleg formulering var: «Naturvernforbundet ber om følgende». Red.anm.]

- 40 • Spesielt forsøplende plastprodukter, unødvendig engangspplast og mikroplast i kosmetikk må
41 fases ut og forbyes. Norge må følge opp EU sitt mål om utfasing av bæreposer i plast.
- 42 • **Det må stilles krav til plastprodusentene om bruk av resirkulert plast i nye plastprodukter, og**
43 **det må utformes på en slik måte at de har lenger levetid, kan repareres og gjenvinnes til nye**
44 **plastprodukter. Tydelig visuelt og strekkodet med type plast slik at man både manuelt og**
45 **maskinelt kan få flere sorteringskategorier og mer presis og ressurseffektiv gjenvinning.**
46 [Forslag til nytt/omformulert kulepunkt. Red.anm.]

- 47 • Det må innføres avgift på bruk av nyprodusert plast, for å drive frem miljøvennlige alternativer.
48 Videre må det innføres klimaavgifter for å redusere bruken av fossile råvarer i plastproduksjon.
49 Dette må kombineres med miljøkrav til de fornybare råvarene. [Forslag til nytt/omformulert
50 kulepunkt. Red.anm.]
- 51 • Det må innføres en forskrift som begrenser det totale volum av emballasje. Videre er det viktig at
52 plast som er vanskelig å resirkulere, for eksempel svart plast, ikke lengre kan brukes til emballasje.
53 [Forslag til nytt/omformulert kulepunkt. Red.anm.]
- 54 • Det må innføres pant på flere typer emballasje, og pantesatsene på drikkevareemballasje må økes.
55 Videre må det arbeides for å innføre et felles nordisk pantesystem. [Kulepunktet er flytta opp.
56 Red.anm.]
- 57 • Stortingets ønske om utsortering og materialgjenvinning av plast og matavfall fra
58 husholdninger og liknende avfall fra næringslivet må iverksettes snarest. Ordningene for
59 mottak av skipsavfall må styrkes. Det bør også vurderes særskilte krav om gjenvinning av
60 plastmaterialer fra bygge- og anleggsavfall.
- 61 • Det må innføres krav til oppsamling av mikroplast, for å stanse tilførselen til miljøet. Dette må
62 komme på plass i for eksempel vaskemaskiner, avløpsanlegg, kunstgressbaner og veganlegg.
63 [Forslag til nytt/omformulert kulepunkt. Red.anm.]
- 64 • Det trengs økt forskning på nye, mindre miljøskadelige materialer som kan erstatte plast,
65 farlige stoffer i plast, øke gjenvinning av plast eller redusere avrenning av mikroplast. For å
66 redusere plastforsøplingen og utslipp av mikroplast, haster det å finne bedre løsninger for
67 mellom annet bildekk, kunstgressbaner, landbruk og fiskeri. [Forslag frå redaksjonskomiteen
68 om nokre tillegg i setninga.]
- 69 • Midler til opprydding og frivillig innsats må økes. Bidrag fra stat, kommune og næringsliv må
70 koordineres og forenkles, slik at f.eks. innsamlet søppel lett og kostnadsfritt fraktes vekk etter
71 opprydding.
- 72 • Plastforurensning langs kysten må få samme status som akutt forurensning, og en
73 omdefinering av plast som miljøgift må utredes. Kyst- og miljømyndighetene må snarest
74 igangsette en kartleggings- og oppryddingsaksjon.

75

76 **Redaksjonskomiteen si innstilling:** Uttalen vert vedteken med endringsforslaga.